

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Celoletna naročnina Din 60.—, polletna Din 30.—, mesečna Din 5.—.
Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica 23, telefon št. 2552.
Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 8. februarja 1930.

Štev. 6.

Visoka aktivnost naše trgovinske bilance.

Našo lansko trgovinsko bilanco smo zaključili s postavko 7.594.7 milijonov dinarjev uvoza in z izvozom v vrednosti 7.921.7 milijonov dinarjev.

Po dveh globoko pasivnih letih smo prvič zopet zaključili našo trgovinsko bilanco z visokim prebitkom z nesku 327 milijonov dinarjev.

Do konca meseca julija je izkazovala naša zunanja trgovina še globoko pasivnost v znesku 724 milijonov dinarjev. V sledečih mesecih pa je znatno naraščal naš izvoz in se majšal uvoz, tako, da smo bili koncem oktobra pasivni le še za 46 milijonov dinarjev, v novembru pa že aktivni za 146 milijonov in smo leto zaključili z aktivno 327 milijonov dinarjev.

Pri uvoznih postavkah opažamo od leta 1928 nižanje, od leta 1928 pa znaten porast v znesku 549 milijonov dinarjev, lansko leto pa zopet znižanje za 240.6 milijonov.

Izvoz pa je do leta 1927 stalno nazadoval in se je šele leta 1928 zopet iz-

boljšal za 44.5 milijona, dočim se je lansko leto njegova vrednost dvignila za 1477 milijonov.

V primerjavi uvoza in izvoza smo od leta 1925 naprej izkazovali sledeče vrednosti:

	v milijonih Din	
	izvoz	uvoz
1925	8.904.5	8.752.9
1926	7.818.2	7.631.8
1927	6.400.2	7.286.3
1928	6.444.7	7.835.3
1929	7.921.7	7.594.7

Naša trgovinska bilanca je bila tedaj leta 1925 aktivna za 152 milijonov dinarjev, leta 1926 zopet aktivna za 186 milijonov, leta 1927 pasivna za 886 milijonov, leta 1928 pasivna za 1390 milijonov in lansko leto aktivna za 327 milijonov.

Tej visoki aktivnosti se imamo zahvaliti predvsem dobri letini, ker se je ojačil naš izvoz kmetijskih pridelkov takoj po žetvi

Pomen evropske carinske konvencije.

V šesti številki lanskega leta razpravljamo na uvodnem mestu o načrtu Društva narodov za uvedbo carinskega premirja v Evropi. Izvedba tega načrta mora prinesiti znatne koristi zlasti agrarnim državam, med katere spadamo tudi mi.

Kakor znano, je večina evropskih držav prisiljena uvažati poljedelske pridelke, ker nimajo dovolj domačih, da bi

krile lastno potrebo. Vzlic temu pa — posebno v novejšem času — zapirajo meje uvozu žita in drugih poljskih pridelkov z uvajanjem agrarno-protekcijonističnih carinskih tarif na notranji pritisk raznih političnih skupin, ki žele na škodo drugih gospodarskih krogov, zlasti trgovine in industrije in delavstva ter uradništva pokazati nekoliko pridobitev onemu — če tudi manjšemu — de-

lu naroda, ki ga v prvi vrsti zastopajo. Posebno avstrijski in čehoslovaški agrarci so pokrenili močno in deloma uspešno akcijo v tej smeri, ki utegne močno oškodovati predvsem naše poljedelstvo. Tudi italijanska, od Mussolinija proglašena žitna bitka, katere namen je: zmanjšati uvoz tujih agrarnih pridelkov, škoduje občutno našemu žitnemu izvozu.

Poročali smo že, da je proti namernim agrarno-protekcijonističnim carinam vstal, tako v Čehoslovaški, kakor v Avstriji močan odpor od strani drugih gospodarskih skupin, zlasti industrije in socialistov, dočim v Italiji o kakem odporu proti diktatu Mussolinija ne more biti govora. Posledice te vsiljene žitne bitke že bridko občuti italijanska industrija in trgovina. Dokaz temu je dejstvo, da so papirji najvažnejših gospodarskih papirjev v Italiji nazadovali za okroglo enajst odstotkov. (Glej članek »Gospodarska kriza Italije« v 4. letošnji številki!).

Praktično ta agrarni protekcijonizem ni nikjer dosegel zaželjenega uspeha; nasprotno, te trgovinske bilance zana-

mujejo celo nazadovanje. Posledica tega carinskega boja je samo ta, da so v evropskih, izrazito industrijskih državah nastopile industrijske, v večini agrarnih držav agrarne, v mešanih državah pa splošno-gospodarske krize.

Po zaključku druge haaške konference je zблиžanje evropskih držav v trgovinskem oziru mnogo olajšano ter sta tudi v pogledu carinskih tarif zlasti Nemčija in Avstrija manj podvrženi tujemu vplivu, ki ga je doslej zlasti Amerika spretno izrabila na korist svojega poljedelstva in industrije, na občutno škodo prejšnjih agrarnih uvoznikov, med katerimi smo mi zavzemali odlično mesto.

Nove razmere silijo vse evropske države, da podprejo akcijo Društva narodov za uvedbo dogovora o gospodarskem sodelovanju Evrope, ker bi bila potem vseevropskega carinskega dogovora izključena, ali vsaj izravnana konkurenca Amerike zlasti na polju uvoza kmetijskih proizvodov ter na ta način rešena tudi naša agrarna kriza in obenem pomagano nazadujoči evropski industriji, ki bi se na primeren način mogla zavarovati pred ameriško konkurenco.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

7. Skupni ček. Ako kdo želi odrediti hkrati po več izplačil ali virmanov, mora vse odredbe napisati na zadnji strani čeka in za vsako odredbo izdati posebno čekovno nakaznico. Ček se potem izda na skupni znesek vseh odredb (priloženih nakaznic). Odredbe na zadnji strani čeka morajo biti podpisane tako kakor ček na prvi strani. V en skupni ček se smejo vpisati samo odredbe, ki naj se na enak način izvrše, n. pr. vsi virmani v enega, vsa izplačila v gotovini v drugega, vsi inozemski virmani v tretjega itd.

Število skupnemu čeku priloženih nakaznic ne sme biti večje od 100. — Najvišji znesek, na katerega se sme izdati skupni ček, je omejen na 500.000 dinarjev. Posamezni zneski so prav tako omejeni kakor čeki.

8. Trajni ček. Ako mora kdo stalno (periodično plačevati določene zneske

(n. pr. najemnino, naročnino, vzdrževalnino za otroke itd.), lahko izda en sam trajni ček. Odredba na zadnji strani takega čeka se glasi: »Izplačajte vsakega prvega v mesecu« ali »Izplačajte vsakega ... v mesecu« poleg natančnega naslova osebe, kateri je znesek namenjen. Trajni ček velja do preklica.

Prijava podpisov. Hkrati s prošnjo za otvoritev čekovnega računa je treba na posebnih obrazcih, ki se dobivajo pri Poštni hranilnici in nje podružnicah, prijaviti tudi osebe, ki imajo pravico disponirati z imovino dotičnega čekovnega računa, in njih originalne podpise. Ako sta pri kakem zavodu, podjetju, oblastvu itd. potrebna po dva podpisa in štampiljka, se mora to v opombi še posebej poudariti.

Vsaka izprememba, ki se tiče podpisovanja nalogov, se mora Poštni hranilnici o pravem času naznaniti.

Za denar, ki je naložen na čekovnih računih, plačuje Poštna hranilnica 2% čistih obresti na leto, in sicer od najmanjše imovine, vsakih 15 dni. Konec vsakega leta (ali ob zatvoritvi računa) pripiše Poštna hranilnica sama od sebe narastle obresti računov in obvesti o tem imetnike računa.

II. del.

Knjigovodstvo.

Že po zakonu je dolžan vsak trgovec voditi potrebne trgovske knjige.

Ni naš namen, baviti se na dolgo in široko z različnimi sistemi knjigovodstva in raznimi vpisnimi metodami, ker hočemo seznaniti trgovca s poenostavljenim sistemom, katerega zamore opravljati z malim trudom sam.

Pravilno vojene trgovske knjige so v sodnih sporih popoln dokaz, in je samo v nekaterih dvomljivih slučajih potreba njihovo dokazilno moč podpreti s prisego.

Knjige ne smejo biti radirane. Popravke morajo biti izvršene tako, da je poleg prečrtanega, še vedno čitljivega prvotnega vpisa napravljen novi vpis.

Trgovske knjige morajo biti vezane, opremljene s številkami strani ali listov ter zapečatenne od davčnega oblastva tako, da se neopaženo ne more nobenega lista iztrgati, pa tudi ne vstaviti. Knjige morajo biti pred prvim vpisom kolekovane in sicer glavne knjige po 1 Din, pomožne pa po 50 par od vsakega lista. Kolekovanje se mora izvršiti istotako pri davčnem uradu.

Dokazilna moč trgovskih knjig velja 30 let od zadnjega vpisa in jih je potreba prav toliko časa hraniti.

Knjigovodstvo naj bo zrcalo stanja in prometa trgovine; naj bo pregledno in naj nudi možnost kontrole vpisov potom primerjave enega računa z drugim. To možnost daje samo dvostavno knjigovodstvo, pri katerem so vsi vpisi dvojni, dočim enostavno knjigovodstvo dopušča mnogokrat pomote, ker ob samo enkratnem vpisu ni dana možnost kontrole. Naš način stremi poleg tega za tem, da vzlic možnosti kontrole ne izgubljammo časa, pa tudi, da ne trošimo za nepopisane pole papirja, kar se občutno po-

zna zlasti pri vodstvu dragih žurnalov (journal) po ameriškem in iz njega izhajajočih drugih sistemov. Prav iz tega vzroka se bomo odločili tudi za knjige, ki imajo na vsaki strani po dve koloni za denarne zneske.

Prva — leva kolona služi vedno za vpise prejemkov dotičnega računa, torej v breme (debet) računometnika; druga denarna kolona pa predstavlja izdatke računometnika ali njegovo dobroimetje (kredit).

Oblika posamezne strani take knjige je sledeča:

Din	Tilji	Predmet	Znak	Debet		Kredit	
				Din	p	Din	p

Ta oblika knjige ima dvojno dobro stran: prvič — ne puščamo praznih, nepopisanih listov, drugič prihranimo na kolekovini, ki se plačuje od posameznih listov in tretjič imamo manj dela z iskanjem posameznih računov, ker s tem zmanjšamo obseg knjigi.

Po tem sestavu je neobhodno potrebno voditi samo tri knjige, in sicer:

1. prvopisno knjigo (prima nota), ki je obenem tudi blagajniški dnevnik,
2. knjigo upnikov in dolžnikov (saldaconti) in
3. glavno knjigo.

Z ozirom na obvezno kolekovanje je prvopisna knjiga pomožna knjiga, dočim sta knjiga upnikov in dolžnikov ter glavna knjiga glavni knjigi in ju je treba kolekovati po 1 Din od lista.

Splošno je potrebno povsod voditi sledeče račune:

1. račun blagajne z znakom >D< (= denar),
2. račun dobaviteljev — upnikov, (znak >U<),
3. račun odjemalcev — dolžnikov, (znak >O<),
4. račun blaga, po potrebi s posameznimi oddelki, (znak >B<).

Za ta račun je v nekaterih slučajih potrebno voditi tudi posebno blagovno ali skladiščno knjigo, zlasti tam, kjer je

obrat velik in glavno skladišče ločeno od detajlnega. Neobhodno potrebna pa je ta knjiga tam, kjer je udeleženih več družabnikov, ali kjer je skladišče prepuščeno oskrbovanju in odgovornosti tretjih oseb.

5. Račun denarnih zavodov (poštna hranilnica, banke in slično, (znak »Z«). Tudi za to je včasih, posebno ob razvitih zvezah večjim številom denarnih zavodov potrebno voditi posebno knjigo; sicer zadostuje samo račun v glavni knjigi, kamor prenašamo poedine slučaje.

6. Račun blagovnih stroškov, (znak »S«), v katerega vknjižujemo voznino, mitnino, užitnino, sploh vse stroške, ki jih imamo neposredno na blagu, bodisi pri nakupu, prodaji, ali zaradi njegove ohranitve, odnosno izboljšanja doma na skladišču, kakor tudi neposredne davščine in užitnino ter carino na blago.

7. Račun premičnega inventarja (znak »I«), ki vsebuje izdatke in vrednosti naprav, pohištva in drugih predmetov, ki služijo našemu obratu, pa niso namenjeni za prodajo. Od nabavne vrednosti inventarja odpisujemo koncem vsakega leta 10% za obrabo in poškodbe, tako, da se njegova vrednost po desetih letih popolnoma uniči (amortizira).

8. Račun nepremičnega inventarja, (posesti), (znak »P«), v katerega vknji-

žimo izdatke, odnosno vrednost raznih nepremičnin, hiš, njiv itd. Letno odpisujemo po 2% nabavne vrednosti, da se amortizira v 50 letih.

9. Račun režije, (znak »R«), za katerega je pri večjem obratu priporočljivo voditi posebno knjižico, razdeljeno po raznih stroških, predvsem: plače, potnine, poštnine, pisarniški stroški, najemnine za lokale, kurjava, razsvetljava in razni stroški, poleg tega pa tudi račun obresti in račun davkov, ako za ti dve postavki ne kaže otvarjati posebnih računov.

10. Račun obratne glavnice, (vložena kapitala), (znak »G«), ki smo jih v podjetje vložili. Seveda pripisemo temu računu tudi vsakoletni dobiček ali del dobička, ki smo ga ob sklepu leta pustili v obratu.

Ako je pri podjetju udeleženih več oseb, je treba otvoriti poseben račun družabnikov in vsakemu zase v tem računu oddeliti zopet poseben konto.

V tem slučaju moramo tudi voditi račun bilance v glavni knjigi in z njo združeni račun izgube in dobička.

Po potrebi moramo pri nekaterih podjetjih ustanoviti tudi razne druge račune.

(Dalje prih.)

Velikoprodaja soli in monopolskih predmetov.

Po novih pogojih bo Samostojna monopska uprava dala v zakup pravico velikoprodaje tobačnih izdelkov, cigaretnega papirja in vžigalic po prodajnih rajonih za čas od 1. aprila t. l. do 31. marca 1933. leta. Prodajnih rajonov je v vsej državi 318 in so razdeljeni na 35 skupin. Velikoprodaja se bo oddala onim ponudnikom, ki se bodo obvezali vršiti velikoprodajo po najmanjši proviziji. Ena in ista oseba lahko vzame v zakup tudi več prodajnih rajonov, vendar je treba za vsak rajon vložiti posebno ponudbo. Ponudnik mora pri licitaciji predložiti dokaz državljanstva, dokaz, da uživa vse državljske pravice, potrdilo finančne kontrole, da ni kaznovan zaradi tihotapskih prestopkov, odnosno, da je kazen zastarela, potrdilo

davčne oblasti, da je plačal davek za tekoče trimesečje in da je svojo obratno ponudbo. Ponudnik mora pri licitacijske sposobnosti od Zbornice za TOI. Provizija za cigaretni papir in vžigalice je fiksno določena, za tobačne izdelke pa ne sme biti večja kakor 7%. Kavcije je treba položiti do 13. t. m.

Za dravsko banovino je potrebno vložiti ponudbo 14. t. m. do 11. ure dopoldne in položiti kavcijo do 13. t. m. pri Monopskem inšpektoratu v Zagrebu.

Ponudbe se lahko vložijo tudi za vse rajone na področju posameznih skupin (v dravski banovini sta dve skupini rajonov) na podlagi povprečne provizije; te ponudbe je treba kolkovati tolikokrat

po 100 Din, kolikor rajonov ima dotična skupina. Taka ponudba se bo smatrala kot ugodnejša, če bo nižja kakor povprečje najnižjih ponudb za posamezne rajone dotične skupine.

V dravski banovini so določeni naslednji rajoni: **prva skupina:** Brežice, Sevnica, Litija, Višnja gora, Zagorje, Vrhnika, Velike Lašče, Kočevje s sporednim skladiščem v Banji Loki, Ribnica (s skladiščem v Travniku), Kamnik, Lukovica (s skladiščem v Moravčah), Krško (s skladiščem v Kostanjevici), Radeče, Kranj (s skladiščem v Tržiču), Škofja Loka (s skladiščem v Železnikih in Go-

renji vasi), Logatec, Cerknica (s skladiščem v Logu in Novi vasi), Laško, Novo mesto, Trebnje (s skladiščem v Žužemberku in Mokronogu), Radovljica (s skladiščem na Jesenicah) in Čabar; **druga skupina:** Dolnja Lendava, Konjice, Prevalje, Marenberg, Murska Sobota, Gornja Lendava, Maribor (s skladiščem v Sv. Lenartu), Slov. Bitrica, Ptuj (s skladiščem v Ormožu), Rogaška Slatina, Šmarje pri Jelšah, Kozje, Ljutomer (s skladiščem v Gornji Radgoni), Slovenjgradec, Šoštanj, Celje in Mozirje. Brez velikoprodaje vžgalic se oddaja rajon v Ljubljani.

Gospodarske beležke.

20-odstotne priznanice.

Zadnji rok za možnost vnovčenja kronskih bonov se naglo bliža. Na tržišču vlada vsled velikih ponudb še vedno nejasnost. Raznim ustanovam in denarnim zavodom, ki so žigosale kronske bankovce za več oseb, je finančno ministristvo dovolilo, da smejo pri pristojnih finančnih direkcijah take priznanice razdeliti na več manjših priznanic. Obenem s skupno priznanico je predložiti finančni direkciji seznam oseb in odpadajočih zneskov, na katere je razdeliti skupno priznanico, katero si direkcija obdrži v cepoju in izda nove.

Ako imajo naši naročniki še kaj priznanic, za katere ne vedo porabe, nam jih lahko še pošljejo, da jih skušamo oddati po čim ugodnejšem kurzu. Vendar z ozirom na nejasni položaj ne prevzamemo priznanic obvezno. Dosedanje smo v splošno zadovoljnost naših naročnikov vse ugodno oddali in obračunali ter na ta način dosegli vedno 10—15% višjo ceno kot bi jo dosegli posamezniki.

Zopet znižana cena bencina.

Po prizadevanju Avtokluba se je lansko leto z ustanovitvijo bencinske črpalke pri tvrdki V. Bohinc na Dunajski cesti v Ljubljani znižala cena bencinu od Din 8-50 na Din 6-50 za liter. Sedaj pa je Avtoklub odredil ponovno znižanje za 20 para, tako da je cena litru določena na Din 6-30. Bencin Bohinčeve črpalke je eden najlažjih v Ljubljani.

Prijave za pridobnino.

Ker dobivamo poročila, da mnogo trgovcev še ni vložilo prijave za pridobnino, medtem ko je rok za vlaganje potekel že 5. t. m., opozarjamo naše naročnike, ki so prijavo zamudili, naj to store takoj, ker sicer zapadejo občutni kazni 3% od osnovnega davka. Obenem s prijavo, ki jo je vložiti najkasneje do 20. t. m., morajo **zamudo opravičiti**. Ta olajšava velja samo za pridobnino, ne pa tudi za prometni davek.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico **PROJA!***

Zakon o prodaji državnih papirjev na obroke.

Ker se v trgovini z državnimi papirji na obroke dogaja dnevno nebroj zlorab, je Vrhovni zakonodajni svet te dni razpravljaval in odobril zakon o trgovini z državnimi papirji na obroke, ki ga v izvedku prinesemo, čim bo objavljen v »Službenih novinah«.

Gostilničarska pivovarna v Laškem.

Poročali smo že, da je Zveza gostilničarskih zadrug sklenila ustanoviti lastno delniško pivovarno v Laškem, da se tako osamosvoji od sedanjega pivovarniškega kartela.

Načrt predvideva delniško glavnicu 15 milijonov dinarjev, ki se bo vplačala na 30.000 delnic po 500 dinarjev, tako, da bo

mogoče vsakomur pristopiti kot delničar k podjetju. Da se prepreči možnost odkupa delnic od strani obstoječih konkurenčnih podjetij, je po pravih število delnic na eno osebo omejeno na največ 1000 komadov, poleg tega pa so delnice prenosljive na tretjo osebo samo s privoljenjem upravnega odbora.

Število interesentov za podpisovanje delnic se neprestano množi in ni dvoma, da bo delniška glavica v najkrajšem času podpisana.

Mala obrt na ljubljanskem velesejmu.

Tudi letos je velesejska uprava dodelila Uradu za pospeševanje obrti poseben prostor, na katerem bo omogočena udeležba malih obrtnikov. Prijave je naslavljati na »Urad za pospeševanje obrti« v Ljubljani, Krekov trg 10.

Porast v plačevanju neposrednih davkov.

Lansko plačevanje neposrednih davkov v Jugoslaviji izkazuje sledeče prejemke do konca novembra v milijonih dinarjev: julij 128, avgust 189, september 179, oktober 257, in november 331. Ta znesek predstavlja obenem rekord v mesečnem plačevanju davkov in je bil dosežen brez vsakega posebnega pritiska, kar je posledica dobre letine in povečane odprodaje kmetijskih produktov.

Naš pridelek riža.

V vardarski banovini so letos pridelali okoli 300 vagonov riža prav dobre kakovosti. Od tega je bilo 50 vagonov izvoženih v Turčijo, ostanek pa porabljen doma.

Statistika konkurzov v januarju.

Jugoslovansko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je zabeležilo tekom letošnjega januarja 62 novih konkurznih slučajev, dočim jih je bilo l. 1929 v istem mesecu 82; torej letos 20 slučajev ali skoraj 25% manj kot lani.

Po posameznih pokrajinah je odpadlo (v oklepajih število slučajev iz l. 1929): Slovenija in Dalmacija 10 (3), Hrvatska-Slavonija 5 (4), Srbija in Črna gora 41 (74), Bosna-Hercegovina 3 (1), Vojvodina 3 (0). V primerjavi z lanskimi slučajmi so se konkurzi povsod letošnji januar pomnožili, razen v Srbiji in Črni gori.

Dnevnic članom davčnih odborov.

Finančno ministrstvo je dovolilo članom davčnih in reklamacijskih odborov v večjih krajih po 100 Din, ako je sedež odbora izven članovega bivališča, in po 60 Din, ako je članovo bivališče in sedež odbora v istem kraju, ter je član prisostvoval sejam najmanj teden dni.

Dnevnice ne dobivajo oni člani, ki so državni uradniki, in člani odborov v manjših krajih, kjer odbori ne poslujejo vsaj teden dni.

Rudnik magnezita pri Čačku

je kupila od sedanjega lastnika g. Cuparevič iz Beograda francoska družba »Gaiton Ponyollon« za dva in pol milijona francoskih frankov.

Konec izvoza pšenice.

Iz izvoznških krogov doznavamo, da nimamo več zalog pšenice, ki bi prišle v poštev za izvoz. Domače zaloge se bodo porabile in prodale doma, ker se tu dosežejo tudi višje cene kot v inozemstvu.

Bilanca naše »Narodne banke«

za preteklo leto izkazuje 75 milijonov dinarjev čistega dobička, na katerem participira država z zneskom 42,3 milijona, delničarji na dividendi 28,2 milijona, ostanek 4,5 milijona pa se razdeli kot nagrada in tantijeme vodstvu in uradništvu. Zaključek je nepričakovano dober ter priča o zmožnosti vodstva in uradništva.

Izvoz živine preko Reke in na Reko.

Lansko leto smo na Reko izvozili: 6292 glav goveje živine, 116 glav juncev in junic, 45 telet, 414 ovac, 5135 svinj, 268 pujskov, 5541 konj, 2 osla ter 2388 komadov perutnine.

Od izvoženega blaga je skoraj vse porabila Reka v svoji klavnici, namreč: 5908 glav goveje živine, 41 telet in 370 komadov ovac ter večino perutnine.

Ponovna pocenitev srebra.

V Londonu notira vrednost ene unce (31 gramov) srebra 1 šiling in 8 penc, kar znači, da stane 1 kg srebra samo Din 690.—.

ERJAVEC FRANC

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg št. 11 a**Konkurzi.**

Kern Justina, trgovka v Mariboru, Gosposka ulica 34. Oglasitveni rok do 1. marca 1930. Ugotovitveni narok pri Okrožnem sodišču v Mariboru dne 13. marca ob 10. uri.

Welle Rudolf, prekajevalec v Mariboru. Priglasitveni rok do 16. marca. Ugotovitveni narok dne 27. marca ob 10. uri pri Okrožnem sodišču v Mariboru.

Odprava konkurza.

Nad imovino **Josipa Marčana, mesarja v Ljubljani, Rimska cesta,** proglašeni konkurz je odpravljen.

Likvidacija.

Vipotnik-Hrastelj, strojno mizarstvo, družba z o. z. v Zagorju ob Savi je prešlo v likvidacijo. Upniki naj javijo terjatve do 15. februarja t. l.

Po širnem svetu.**Razorožitvena konferenca v Londonu.**

Delegati pomorskih velesil imajo konferenco pod gornjim naslovom v Londonu, ki traja že dva tedna. Dosedanji rezultat teh razgovorov so v velikem nesprotju z bombastično reklamo za to konferenco, ki je razočarala vsakogar, kdor je pričakoval od razorožitvene konference zares stvarnih razoroženj. V glavnem gre sicer res za omejitev tekmovanja v pomorskem oboroževanju med posameznimi državami. Odprava težkih bojnih ladij, ki so poleg sedanjih modernih podmornic, urnih torpedovk in torpednih rušilcev ter aeroplanov izgubile svoj ofenzivni, pa tudi defenzivni pomen, ni z razorožitvijo v nikakem skladu.

Nova vlada v Španiji.

General Berenguer je sestavil novo vlado, v kateri so poleg vojaških osebnosti zastopane tudi politične stranke. Smernice dela nove vlade kažejo, da želi

Denarstvo.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj		Prosti tečaj	
	Din	Din	Din	Din
1 angleški funt	276—		276.50	
1 ameriški dolar	56.60		56.60	
1 avstrijski šiling	7.97		7.99	
1 belga	7.88		7.90	
1 bolgarski lev	—408		—41	
1 češkoslov. krona	1.677		1.68	
1 francoski frank	2.225		2.22	
1 grška dragma	—7345		—73	
1 hol. goldinar	22.74		22.75	
1 italijanska lira	2.968		2.97	
1 kanadski dolar	56.30		56—	
1 madžarski pengő	9.90		9.91	
1 nemška marka	13.55		13.57	
1 poljski zlot	6.34		6.34	
1 rumunski lej	—337		—34	
1 švicarski frank	10.958		10.96	
1 španska peseta			7.56	
1 turški pijaster	26.60		26.50	

Novi uradni kurz je za malenkostne tisočinke podražil nekatere tuje vrednosti, dočim je obdržal nasproti švicarskemu franku staro razmerje. Španska peseta je zaradi svoje nestabilnosti ta mesec sploh črtana iz uradnega kurza. Od zadnjega tedna se je peseta znatno popravila od vrednosti 7.03 na 7.56 Din po žiriškem kurzu.

čimpreje zopet uvesti normalno stanje potom revizije ustave. Ob nastopu nove vlade so sicer pozkkušali republikanci izvesti prevrat, ki pa je bil kmalu zatrt. Nova vlada je po večini sprejeta z zaupanjem ter je izdala amnestijo za vse politične obsojence in dovolila zopetni povratek številnim emigrantom, ki so morali pobegniti pred zasledovanjem diktatorja Primo de Riverre. Pripravlja se odprava cenzure. Na svobodo so izpuščeni častniki, ki so vodili lansko leto znani upor topništva in zopet sprejeti v službo razni vseučiliški profesorji ter dovoljena visokošolska društva.

Resna komunistična nevarnost v Nemčiji.

V Hamburgu in Berlinu so se pretečeni teden ponavljali resni, krvavi policijski boji med komunisti in policijo. — Kolikor je doslej dognano, je šlo za prevrat, ki naj bi se izvršil 2. februarja. Policiji v Berlinu pa je uspelo zasesti ko-

munistični glavni stan, zapleniti celotni bojni načrt in ujeti glavni štab, sestojec iz 76 najagilnejših oseb.

Preobilica kapitala v Franciji.

V zadnji številki prinašamo seznam zlatega kritja in obtoka denarja pri večjih državah, iz katerega je razvidno, da stoji Francija topogledno na drugem svetovnem mestu, vsem državam Evrope pa prednjači v velikanski razliki.

Da pospeši izvoz preobilice denarja, je francoska državna banka sedaj ponovno znižala diskontno mero od 3½ na 3 odstotke.

Mislimo, da bi francoski kapital pri nas našel v industrijskih, prometnih in gospodarskih investicijah visoko rentabilnost ter obenem dvignil naše splošno gospodarsko in socialno stanje

Tudi Poljska znižala diskont.

Poljska denarna banka je znižala diskontno mero od 8½ na 8 odstotkov.

Bolgarija in naše žito.

Dne 4. t. m. se je vršila v Sofiji konferenca gospodarskih krogov pod predsedstvom poljedelskega ministra Hristova.

Na tej konferenci so nekateri zahtevali prepoved uvoza živil iz Jugoslavije, oziroma uvedbo zaščitne carine, dočim so se drugi zavzemali za nasprotno, ker Bolgarija itak ne pridela, zlasti ne žita za lastno uporabo in se domači pridelek doma lahko in ugodno proda. Povišanje uvoznih carin na žito bi samo poostrilo socialno in trgovinsko krizo.

Kakor soditi po izjavi ministrskega predkednika Ljapčeva, ne bo prišlo do nikakih omejitev ali povišanja carin na uvoženo žito, ker je to v splošnem gospodarskem interesu Bolgarije.

Zaključek jugoslovenske-bolgarske konference.

Pogajanja med jugoslovensko in bolgarsko konferenco glede ureditve dvolastniških vprašanj in vzdrževanja miru in reda na meji so 6. t. m. z obojestranskim sporazumom ugodno zaključena, kar si inozemstvo tolmači kot velik uspeh pri stremljenju za pomirjenje in mirno sožitje na Balkanu.

Prebivalstvo Nemčije v številkah.

Predvojna Nemčija, ki je bila teritorialno precej večja od današnje, je štela 67 milijonov prebivalcev. Leta 1923, ko je bilo izvršeno štetje v novih mejah, je štela 61·5 milijonov in se je stanje prebivalstva do konca leta 1927 pomnožilo na 63·3 milijonov.

Porodov je bilo pred vojno leta 1913 1·8 milijonov, leta 1923 1·3 milijona, leta 1927 pa samo 1·15 milijona. Porodi tedaj nazadujejo, vsled česar je tudi vsako leto manjši prirastek na prebivalstvu. Tako je n. pr. znašal predvojni letni prebitek rojstev nad smrtnimi slučaji 833.000, leta 1923 440.000, leta 1927 pa samo 760.000.

Davčna bremena velikih držav.

Na posamezno glavo je odpadlo v davčnem letu 1927 oziroma 1928 v Nemčiji po 2850 Din (vštevši reparacijske dajatve), v Franciji po 2270 Din, v Ameriki po 1675 Din, v Španiji po 1230 Din in v Italiji po 1135 Din na davčnih dajatvah.

Bolgarska industrija.

Sofijsko »Slovo« prinaša seznam bolgarske industrije, ki ima: 316 parnih in drugih mlinov, 126 natalurgičnih podjetij, 89 keramičnih tvornic, 59 tovarn za jedilno olje, 54 usnjarn in krznarn, 52 tovarn za svilo, 44 električnih central, 43 žag, 40 tvornic za trikotažo, 35 kemičnih tvornic, 38 tovarn za volnene izdelke, 26 izdelovalnic medikamentov, 22 tovarn za sveče in milo, 20 tovarn za jestvine, 18 sladkornih in čokoladnih tovarn, 16 tekstilnih tvornic, 14 vinskih zadrug in 12 tovarn za čevlje.

Bilanca rumunske Narodne banke

za pretečeno leto izkazuje čisti dobiček v znesku 187·8 milijona lejev (63·6 milijona dinarjev). Zlato kritje znaša 15.930 milijonov, obtok denarja pa 21.144 milijonov lejev.

Svetovni pridelek svinca, cinka in bakra.

Blagovna borza v Liverpoolu je izdala statistiko, ki izkazuje, da je bilo na cellem svetu lansko leto pridelanih 1·9 milijona ton bakra (l. 1928 1.682.000), 1·44 milijona ton cinka (l. 1928 1.400.000) in

1.65 milijona ton svinca (l. 1928 1 milijon 700.000).

Močno se je dvignila produkcija bakra, neznatno tudi produkcija cina, nekoliko pa je nazadovala produkcija svinca.

Bolgarska trgovinska bilanca

je zaključena pretečeno leto z znatno pasivo v znesku 2110 milijonov levov (nad 800 milijonov Din). Ker Bolgarija tudi sicer nima nikakih naravnih bogastev, bo ta deficit toliko težje prenesla. Posledice slabega gospodarskega stanja se kažejo v ogromnem porastu konkurzov in protestiranih menic, ki so se nasproti predlanskemu letu skoraj potrojile.

Zbližanje med Italijo in Avstrijo.

Te dni se mudi v Rimu avstrijski zvezni kancler dr. Schober. Dne 6. t. m. je prišlo do podpisa prijateljske in razsodiščne pogodbe.

Inczemski tisk je mnenja, da se dr. Schober mudi v Rimu po predhodnem sporazumu z nemško vlado in naj bi bil njegov obisk priprava za enako pogodbo Italije z Nemčijo. Dunajski tisk — z izjemo socialističnega — je zelo italofilsko razpoložen, kar znači, da zadobiva Italija v Avstriji vedno večji vpliv, dočim se se tem odteguje Franciji.

Avstrija si od prijateljske pogodbe obeta velike gospodarske koristi in še posebno koncesije v tržaški lukii, katero smatra za svoje naravno izhodišče na morje. Ker je bil njen promet doslej usmerjen večji del preko Hamburga, dvomimo, da bi šlo res za predhodni sporazum z Nemčijo. Koncesije v tržaški lu-

*Vepati pakete
z motvozom Grouplje
= prihranek režije!*

ki bodo koristile predvsem Italiji sami, ki bo na ta način skušala dvigniti nazadujoči promet Trsta.

Naša trgovina z Avstrijo pasivna.

Tudi pretečeno leto smo našo trgovsko bilanco nasproti Avstriji zaključili s pasivo v višini 36.2 milijonov šilingov (288 milijonov Din). Po avstrijskih podatkih je znašala vrednost našega izvoza 167.2 milijonov šilingov (1336 milijonov dinarjev), uvozili pa smo v Avstrijo blaga za 131 milijonov šilingov (1048 milijonov dinarjev). Nasproti predlanskemu letu zabeležujemo vključ aktivnosti naše trgovinske bilance celo nazadovanje in je bil naš predlanski deficit v trgovini z Avstrijo za 2.7 milijonov šilingov (21.6 milijonov dinarjev) manjši kot lanski. Poleg nas je v trgovini z Avstrijo pasivna samo še Italija. Ako pa se avstrijskim agrarcem posreči doseči nameravano povišanje carine na poljske pridelke, bo naša trgovina z Avstrijo še bolj nazadovala.

Pasivnost naše trgovine z Avstrijo je nastala tudi vsled uvoženih reparacijskih dobav.

Ali ste poravnali naročnino?

Lesni trg.

Uvoz lesa v Francijo.

Po francoskih podatkih je bilo l. 1929 uvoženega skupno 72.600 vagonov rezanega jelovega lesa, in sicer: 23.200 vagonov iz Švedske, 18.700 vagonov iz Avstrije, 16.900 vagonov iz Finske, 5800 vagonov iz Nemčije, 5400 vagonov iz Poljske in 2600 vagonov iz Rusije.

Dočim mi pri uvozu jelovine v Francijo skoraj ne prihajamo v poštev, stojimo glede uvoza hrastovine na prvem mestu in zavzemamo skoraj 70% celokupnega uvoza.

Ljubljanska lesna borza v preteklem letu.

Tudi preteklo leto je bil lesni promet na ljubljanski borzi navzlic poslabšani konjunkturi razmeroma še precej ugoden in je dosegel skupno množino izvoza 2787 vagonov lesa v skupni vrednosti 15.9 milijonov dinarjev.

Promet leta 1928 je dosegel množino 2144 vagonov in vrednost 20.8 milijonov dinarjev.

V množini je bil tedaj lanski izvoz lesa večji, dočim je v vrednosti zaosta-

jal za predlanskim. Vzrok je ta, da smo lani izvažali predvsem ceneno blago, zlasti kurivo, dočim je zaostal izvoz gradbenega in boljšega lesa.

Po posameznih vrstah odpada lesni borzni promet na sledeče postavke v številu vagonov:

drva	1592 (leta 1928 — 567)
plchi	314 (leta 1928 — 363)
trami	233 (leta 1928 — 281)
deske	226 (leta 1928 — 588)
hlodi	101 (leta 1928 — 170)
brzjav. drogovi	45 (leta 1928 — 177)
bordonali	17 (leta 1928 — 4)
pragovi	11 (leta 1928 — 87)
letvice	10 (leta 1928 — 19)
remeljni	10 (leta 1928 — 54)
metlišča	4 (leta 1928 — 14)
frize	3 (leta 1928 — 32)
ogljje	202 (leta 1928 — 52)

Ruski les v Italiji.

Kot smo že poročali, je po Stalinovem načrtu pričela Rusija forsirati svoj izvoz. Te dni je dospela v Genovo in Savono prva pošiljka ruskega mehkega lesa, borovine, ki je prav dobre kvalitete in lepo izdelana. Vsled velike oddaljenosti je konkurenca Rusije naši jelovini in bukovini vsaj v bližnjih državah za enkrat še izključena. Pač pa bo tudi naš les znatno občutil rusko konkurenco v oddaljenejših krajih.

Dobave.

Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 10. t. m. ofertalne ponudbe za dobavo 240 m³ jamskega lesa. Pogoji so na razpolago pri rudniškem ravnateljstvu in pri Zbornici TOI v Ljubljani.

Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. t. m.

ponudbe za dobavo 6175 komadov hrastovih pragov. Pogoji pri direkciji.

Dne 11. t. m. pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo 12.820 prostornih metrov drv.

Ljubljanska lesna borza.

Tudi tekom tega tedna se lesno tržišče nikakor ni hotelo razširiti. Sklepov je bilo razmeroma malo. Kakor se zdi, pričakujejo naši inozemski odjemalci padca cen vsled velikih zalog; zato še vedno odlašajo z nakupom.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Vsako množino hrastovih drogov.

Večjo množino hrastovih frizov, I., II., lepo blago.

Večjo množino čistih testonov od 19 cm naprej, dolžina 2-25 m. — Cena franko vagon meja Postojna.

10 do 15 vagonov bukovega prahu. — Cena franko vagon meja Postojna.

1 vagon javorjevih hlodov, dolžina 1-70 m ali pa 3-50 m, premer od 54 cm naprej, blago zdravo, letošnje zimske sečnje, zdrave grčice se tolerira. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Trami, od 8/10 do 13/16, od 4 do 7 m dolžine, franko vagon nakladalna postaja ali fob Split.

Trami, 4/5, 5/6, 6/7, 6/8, 7/9, 5, 6, 7, 8 m dolžine, 100 m³, franko meja via Postojna tranzit.

Ca. 2500 komadov desk, smreka ali jelka, paralelnih, monte, z malimi grčami, izključeno gnilo in razbito ter razpokano, od 28 do 30 cm širine, debelina 50 mm, dolžina 4-50 m, ca. 160.000 m³. Cene naj se glasijo franko meja via Postojna tranzit.

Bukovi hlodi, od 35 cm premera naprej, od 2-50 m naprej, I. kvalitete, 25% srea. — Franko vagon Sušak pristanišče.

Ca. 100 m³ jelovih hlodov (smreka, jelka), od 9 do 18 m dolžine, eventualno nekaj krajši, od 25 do 55 cm debeline. Franko vagon nakladalna postaja.

Večjo množino hrastovih drog, samo klanih, dolžina 1-15 m, debelina 40 mm, suhe, franko vagon nakladalna postaja.

ANTON LUŠIN

borzni senzal za lesno stroko

Ljubljana, Gledališka ulica šte. 8/I

(Palača Pokojninskega zavoda)

Pisma: Ljubljana, poštni predal 85. Brzjaviti: Lušinant, Ljubljana. Telef. 22-90

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani šte. 13.999

Trami, jelovi, rezani na živ rob, monte. zdravo blago, z zdravimi grčami, izključeno gnilo, razbito in razpokano: 60 kom. 20 × 20 cm, dolžina 9 m, 21.600 m³; 8 kom. 20 × 20 cm, dolžina 8 m, 2.700 m³; 60 kom. 20 × 20 cm, dolžina 7-50 m, 18.000 m³; 28 kom. 16 × 30 cm, dolžina 8 m, 9.600 m³; 32 kom. 16 × 20 cm, dolžina 8 m, 8.200 m³; 75 kom. 16 × 20 cm, dolžina 7 m, 17.000 m³; 212 kom. 14 × 20 cm, dolžina 5-70 m, 33.800 m³; 56 kom. 14 × 20 cm, dolžina 2 m, 3.400 m³; 160 kom. 12 × 14 cm, dolžina 10 m, 21.900 m³; 1.340 kom. 10 × 10 cm, dolžina 1-50 m, 21.100 m³; 1.340 kom. 10 × 10 cm, dolžina 1 m, 13.400 m³; 670 kom. 12 × 20 cm, dolžina 6-30 m, 101.500 m³; 1.340 kom. 12 × 20 cm, dolžina 9 m, 290.000 m³; skupaj 561.200 kubičnih metrov.

1500 m³ desk, smreka, jelka, 4 m, od 16/17 cm naprej, debelina od 20 do 50 mm, III. — Cena franko meja via Postojna tranzit. — Prevzem in plačilo na licu mesta.

2 vagona hrastovih hlodov I. kvalitete, od 40 cm naprej, od 3 m dolžine naprej. Franko vagon nakladalna postaja.

Hrastove podnice, 43 mm debeline, 2-65 m dolžine, od 19—28 cm. Franko meja via Postojna tranzit.

Smrekove deske, I., II., ca. 50 vagonov, za dobavo v letu 1930: debelina 3 mm, širina 23 cm, dolžine od 23 cm ali multipli do 4 m; debelina 5 mm, širine 55, 65, 85, 95, 100, 105, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 175, 200, 215, 225, 240 mm, dolžina 4 m; debeline

8 mm, širine 65, 110, 130, 140, 150, 170, 180, 195, 210, 225, 245 mm, dolžine 4 m; debelina 12 mm, širine 65, 85, 105 mm, dolžine 4 m; debelina 15 mm, širine 110, 180, 210, 225, 255, 300 mm, dolžine 4 m. Cena naj se glasi franko vagon meja via Postojna tranzit.

Hrastove podince: 220 kom. 15-5 × 25 × 1-750, 1.356 m³; 400 kom. 190 × 35 × 2-135, 5.600 m³; 100 kom. 180 × 40 × 2-900, 2.098 m³; 100 kom. 190 × 40 × 2-900, 2.204 m³; 800 kom. 230 × 55 × 2-900, 29.360 m³; 2100 kom. 230 × 55 × 3-000, 79.695 m³; 300 kom. 230 × 55 × 2-500, 9.487 m³; 200 kom. 130 × 45 × 3-000, 3.510 m³; 200 kom. 130 × 45 × 1-060, 1.240 m³; 200 kom. 130 × 45 × 0-600, 702 m³; 200 kom. 130 × 45 × 4-200, 4.914 m³; 200 kom. 150 × 45 × 4-200, 5.670 m³; 200 kom. 150 × 45 × 0-600, 810 m³; 200 kom. 150 × 45 × 3-000, 4.050 m³; 200 kom. 150 × 45 × 1-060, 1.431 m³; 200 kom. 150 × 45 × 0-600, 810 m³; 100 kom. 130 × 45 × 3-000, 1.755 m³; 100 kom. 150 × 45 × 3-000, 2.025 m³; 200 kom. 150 × 45 × 4-200, 5.670 m³; skupaj 163.808 m³.

Z ozirom na to, ker je dobava nujna, se prosi, da se navede rok dobave. Cena naj se glasi franko Sušak pristanišče.

Rezani hrastovi pragi: 1.500 komadov, 2-60 m dolžine, 0-26 cm širine in 0-24 cm debeline, v dobri kvaliteti za sukcesivno dobavo od konca maja 1930 do konca septembra 1930. Cena naj se glasi franko vagon meja Djevdjelije.

Tržna poročila.

Zivinski sejem v Zagrebu.

Na zadnji tedenski živinski sejem v Zagrebu, ki je bil precej živahen, je bilo pripeljanih 18 bikov, 366 krav, 40 junic, 20 junčev, 160 volov, 156 telet, 367 konj, 58 žrebet, 158 prašičev nad 1 letom, 508 prašičev pod 1 letom in 125 pujskov (odojkov).

Cene so bile sledeče:

Piki 8—9 Din za 1 kg žive teže, krave-mlekarice 4-50—6-50, krave za meso 3 do 4, bosanske krave 3—4, junice za rejo 6—8, za meso 5-50—7-50, junici I. vrste 6—7-75, II. vrste 4-25—5-75, voli I. vrste 8-50—10-50, II. vrste 7—8, bosanski voli I. vrste 8—9-50, II. vrste 6—7-75, teleta 14-50—17, zaklana teleta 17—19 Din.

Konji težki-tovorni, par 11.000 do 13.000 Din, lahko-vozni, par 10.00 do 11.500, kmečki konji, par 9000—10.000, jahalni, komad 2500—3000, žrebeta do 1 leta, komad 1500—2000, žrebeta do 2 let, komad 2000—3000 Din.

Svinje-domače 14—15, sremske-zaklane 17—18, svinje do 1 leta 12—13, svinje nad 1 leto 12-50—14 Din za 1 kg, pujski (odojki) živi 120—300 Din za komad.

Svinjske cene so tekom tedna vsled povpraševanja iz Avstrije poskočile tako, da jih plačujejo sedaj po 15—16 Din za 1 kg žive teže.

žito.

Na ljubljanski žitni borzi so sledeče cene:

Bačka pšenica: 79/80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 262-50—265.

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 255—257-50.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 250—252-50.

Sremska pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 247-50—250.

Sremska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlev-

ska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 242-50—245-50.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 207-50—210-50.

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, Din 410—415.

Umetno sušena nova koruza: mlevska voznina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 175—177-50.

Umetno sušena nova koruza: navadna voz-

nina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 185—187-50.

Koruza času primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, Din 157-50—160.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg, Din 180 do 190.

Ječmen bački ozimni: 63/64 kg, Din 170 do 175.

Oves bački: navadna voznina, Din 205 do 210.

Dobava gramoz za državne ceste.

Trojanska cesta od km 110 do 154-2. Javna licitacija dne 28. februarja ob 9. uri v hotelu »Beograd« v Slovenski Bistrici za progo od km 110—128 in dne 1. marca ob 9. uri v prostorih tehničnega oddelka srezkega načelstva za Maribor — levi breg za progo od km 128—154-2. Pogoji so na razpolago pri omenjenem tehničnem oddelku.

Ptujska cesta od km 0 do km 60-4. Javna ustna dražba v prostorih srezkega načelstva v Ptujju dne 3. marca ob 9. uri za progo do 38 in 4. marca v prostorih cestnega odbora v Ormožu od km 38 do km 60-4. Pojasnila pri tehničnem oddelku srezkega načelstva za Maribor — levi breg

Varaždinska državna cesta od km 93-931 do km 103-929. Javna licitacija dne 6. marca ob 9. uri pri srezkem načelstvu v Murski Soboti. Pojasnila pri tehničnem oddelku srezkega načelstva Maribor — levi breg.

Zagrebska cesta od km 538 do km 577. Javna licitacija 4. marca ob 10. uri pri tehničnem oddelku srezkega glavarstva v Novem mestu ter dne 5. marca ob 10. uri za progo od km 497-606 do km 538.

Karlovška cesta od km 793-908 do km 806-646. Javna dražba pri istem oddelku dne 4. marca ob 10. uri.

Pogoji za zagrebsko in karlovško cesto so na razpolago pri istem tehničnem oddelku.

Praktični nasveti.

Parquetni vosek.

Dobro voščilo za parketna tla si napraviš na ta način, da raztopiš v manjši posodi, ki si jo postavil v večjo posodo z vrelo vodo, $\frac{1}{2}$ kg rumenega čebelnega voska in 1 kg karnauba-voska. Ko se je vosek raztopil, prelij zmes v večjo posodo in dolij $\frac{1}{4}$ kg terpentinovega olja ter žganjarski kozarček bencina in dobro mešaj, dokler se voščilo popolnoma ne ohladi. Pazi pri tem, da tega ne delaš preblizu ognja, ker so plini, ki se pri tem razvijajo vnetljivi!

Črna politura za pohištvo.

Najprej prevleci les z v vodi raztopljeno kafro. Takoj za tem, ko se prva prevleka še ni docela posušila, ga prevleci na novo z raztopino železnega sulfata in zmletih šišk, kar da lesu potrebno črno barvo, ki se vanj globoko zaje. Pu-

sti, da se les nekoliko posuši in ga potem dobro zdrgni s krtačo. Konečno natri močno les z bukovim, v fin prah zdrobljenim ogljem s pomočjo flanelaste krpe in obenem moči les s firnežem in terpentinovim špiritom, kar moraš tolikokrat ponoviti, da zadobi slednjič globoko črno, sijajno in gladko površino.

Ta način je sicer precej zamuden, a poceni in lepši ter trajnejši kot vsaka druga procedura.

Čistilo za peči.

Železne peči čistimo navadno z grafitom, raztopljenim v jesihu ali petroleju. V jesihu raztopljeni grafit se ne drži dobro kovine, vsled česar nastaja prah; petrolejeva raztopina pa poleg tega silno zasmradi sobo, kadar prvič peč razgrejemo.

Priporočljivo, trajneje, lepše in brez

kasnejšega prahu osnažiš in osvetliš peč z ličilom, ki ga pripraviš iz svinčene črnine, ki jo dobiš v drogeriji ali lekarni. Za razredčenje rabi terpentin namesto jesiha ali petroleja.

Trdno zapazena vrata in okna.

Stara okna in vrata se mnogokrat usušijo, da ne zapirajo popolnoma, vsled česar uhaja mraz v sobe, kar je posebno v zimskem času neprijetno. Take nedostatke odpraviš na ta način, da robove, ki okna ali vrata zapirajo precej močno z redkim mizarskim klejem, na katerega položiš debelejšo plast slabega bombaža (vate) in okna, oz. vrata zapreš, da se bombaž zmodelira. Ko se je klej docela pesušil, odpri in s škarjami odreži tiste kosmiče bombaža, ki visijo čez rob, da dobijo zapazi lepo obliko.

Sredstvo proti pasjemu mrčesu.

Psi mnogokrat trpe zaradi različne golazni, posebno bolh, ki jih raztresajo vsak hip povsod, kar povzroči, da se nesnaga zaredi v vseh hišnih prostorih. Na-

pravi tekočino iz ene desetine litra bencina, dve desetini litra vode in raztopi v nji 10 gramov navadnega mila. Psa moraš večkrat zdrgniti s to tekočino z malo ščetko, in v kratkem odpraviš golazen. Seveda imej to tekočino vedno pri rokah in čiščenje ponavljaš vsaj vsakih 14 dni, če tudi ne opaziš več bolh, ker jih pes lahko vsak trenutek zopet naleze.

Osvežitev prevlake za pleteno pohištvo.

Prevleci pletenine: pohištvo, košarice itd. s čopičem s tole zmesjo: 50 gramov šelaka in 175 gramov kalofonije raztopi z mešanjem v pol litru špirita.

Kako preženeš krta.

Krt je na vrtu prav neljuba prikazen. Ker je sicer koristen, ga ne kaže ubijati; sicer pa to tudi ni vedno tako enostavno. Stanovanje na vrtu mu pa lahko odpreš, ako vtakneš v njegove luknje nekaj v petroleju pomočenih cunj. Ta parfum je krtu tako nevšečen, da takoj zapusti stanovanje brez priziva in sodne deložacije.

Gospod sveta.

Roman bodočnosti.

(Nadaljevanje.)

Ko je s precejšnjim trudom priplezal na vrh, je zamogel videti glavno streho ki je bila predelana v betonirano teraso.

Vzradostil ga je ponovni prihod meseca, ki mu omogoča natančneje opazovanje razsvetljene strehe.

V tem se pripeti nekaj tako neobičajnega, da bi v začudenju Eskandé skoro padel z drevesa. Nenadoma se je pričel neslišno pomikati del strehe in na mestu, ki ga je zakrivala prej betonska plošča, se pokaže zijajoča črna odprtina v obliki štirikotnika. Za tem se čuje pisajoči šum, značilen pri obratovanju hidroelektričnih dvigal. Na mestu odprtine se pojavi nekaj — nekaj neoblikovanega. Mesečina obseva ta bliskajoči se predmet, a ne odkrije nikakih oblik.

Novinar se trudi, napenja oči, in zdi se mu, da je to le sen. Šele tiho brnenje, ki se je iz tolike bližine jedva čulo, ga opozori na šum eroplanskega propelerja. Brnenje postaja jačje in skoraj se

dvigne bliskavi, brezoblični stvor skoraj navpično v zrak ter izgine pod oblaki. Plošča se zopet pomika na svoje mesto in kmalu je odprtina zopet zaprta.

Radosten nad tem odkritjem, ki ga je docelo uverilo, da je v bližini Radževzraka, mu je napolnilo prsi. Saj ni dvoma, da je tu tudi Žermena. Sreča mu je doslej pomagala; a prave težave, pravo delo se prične šele sedaj.

Tiho se spusti z drevesa in se zopet stisne k zidu. Neslišno se splazi vzdolž grada, trudeč se, da ne napravi najmanjšega šuma. Tako pride do širokih, steklenih vrat, do katerih vodijo tri stopnice. Novinar hitro presodi položaj ter se odloči čimprej oddaljiti od teh vabljivih, steklenih vrat. — Izpred obzidja čuje jenakomerni udar korakov; to je straža. Zadržavajoč dih, se povleče po vseh štirih zopet nazaj. Njegova temnosiva obleka se je krila s sivino kamenja srednjeveškega grada, poleg

tega ga varuje tema noči. Plazeč se tako ob zidu, naleti na okno podzemske kleti; običajna, ozka lina, vodeča v tmino. Ali naj se opusti? Bog zna, kam pade; da si ne polomi še vratu in reber. Ni časa za razmišljanje; oni koraki mu ledene kri v žilah. Počasi zleze v temno lino in kmalu visi samo še na konceh prstov rok, dočim mu viseče noge ne najdejo nobene opore. Spusti se. Ni pregloboko; vendar je bil padec na kamenita tla dovolj glasen.

Običajna, velika klet, polna praznih zabojev in sodov. Pritaji se in poslušajo dolgo, da ugotovi, da ni nikogar v tem prostoru.

Za tem tiho zadela z zaboji lino, da ga kdo od zunaj ne opazi in posveti z žepno svetilko, iskajoč vrata. Močna, opaženana vrata se niso dolgo upirala izbornemu orodju. Vendar ni mogel preprečiti precej glasnega škripanja zarjavelih tečajev. Po kratkem času že stoji z napetim revolverjem za njimi.

Zadržujoč sapo, je po prstih tiho nadaljeval pot. Čul je jasno udarec krvotoka, a pri tem napenjal svoj sluh, da bi zaslišal vsak, tudi najbolj oddaljen šum. V pričakovanju, da ga zdaj, zdaj zgrabi za vrat nevidna roka iz temine se je plazil neslišno naprej. Nikoli poprej ni imel toliko opravka z brzdanjem lastnih živcev.

Tipajoč po zidu, naleti na druga vrata. Oprezno pritisne na kljuko. Vrata se odpro. On stoji v nekakem grajskem pred-sobju v bližini nekih steklenih vrat, iz-za katerih se slabotno sveti oddaljena luč; vendar svit še ne prodira do njega. Obstoja in poslušajo.

Iz temine čuje dihanje spečega človeka. To ga ne moti; saj je pripravljen na vse. Tiho nadaljuje svojo pot v upanju, da kmalu naleti na glavne stopnice. Konečno, tu so. Polagoma korak za korakom se popne v prvo nadstropje. Na hodniku opazi troje vrat v jednaki razdalji druga od drugih. Zaporedoma prisluškuje pred vsakimi. Tišina. — Konečno se odloči, da poskusi svojo srečo pri srednjih. Tudi ta se mu posreči neslišno odpreti. V sobi vlada globok mrak in popolna tišina. Ker mu je bila v temini orientacija nemogoča, je zopet stopila za trenutek v akcijo žepna sve-

tilka, ki ga je poučila, da se nahaja v bogati, razkošno opremljeni knjižnici. Ob stenah stoje zajetne omare za knjige; v njih podnožju udobni orientalski divani, pogrnnjeni z najdragocenejšim krznom; vsepovsod luksuzne zavese in najdražje preroge. Na sredini sobe stoji velika miza z nagromadenimi spisi in knjigami. V enem kotu stoji velika peč, zgrajena umetniško v obliki indijske pagode. Pred to pečjo se širi razkošen, prestolu sličen divan, poleg katerega stoji mala, črno lakirana mizica s pripravo za kajenje opija.

Eskande stópa proti oknom, zagrnje-nim s težkim zavesami. V tem trenutku pa začuje naglo bližajoče se korake. — Stisne se hitro za zaveso okna, do katerega je pravkar dospel.

Vstopila je trojica ljudi in soba se je razsvetlila. Skozi zaveso Eskande ne vidi nič. Zadržuje sapo in napeto prisluškuje. Čuje se premetavanje papirjev, prelistovanje knjig, odpiranje in zapiranje predalov. Konečno eden izpregovori. Eskande zadrhti: bil je glas Tokre-Dazi-Pala.

»Na smrt mi je zoperno življenje v tem pustem gradu, Ravana, v tej državi brez vsakih lepôt, da bi ne mogel prestati brez dela«, je potožil radža svojemu tajniku.

»Potrpíte nekoliko, gospodar!« mu dvorljivo odvrne Rovana. »Saj ste šele včeraj prispeli sem. In tako malo dni vas loči še od končnega cilja.«

»Da, sedaj jih imam v precepu, Ravana!« Glas radže je zvenel melodijozno, skoraj ljubko. »Moj cilj je dosežen. Moje ime bo kot solnce zablestelo in jaz bom neomejeno vladal nad celim svetom. Hočem biti vkljub vsemu milostljiv gospodar. Nikdar ne bom pozabil, da imam tudi jaz oblast nad sabo. Glavno je, da Indija zopet zadobi svojo veličino in svojo svobodo. Našim bogovom zopet povrnem časti, ki so jim jih odvzeli tuji. Osvobojen narod bo prepeval slavospeve bogovom v zahvalo, da so podelili meni, skromnemu knezu oblast carja nad carji, gospodarja nad celim svetom.«

»Vi postanete svetnik, gospodar, večji od vzvišenega Kartikera, zapovedujočega bojnim gromovom!« se laska Rava-

na, razpaljajoč slavohlepje svojega mladega gospodarja.

»Imaš li vesti od tam?« vpraša naglo radža.

»Imam, gospodar! Niso sicer popolnoma točne; vendar nam javljajo o gibanju čet v Dekanu in povsod v Indiji. Velike tuje bojne ladje posamezno prihajajo v Bengalski zaliv. Tudi po francoskih kolonijah se opažajo čudni manevri. Pripravljajo se proti nam, to je jasno.«

»Naj jih... ubogali bodo pa vendarle, kadar jaz to zaželim. Do vruga, končno se privadijo temu, da je treba izvršiti, kadar Tokra reče: Jaz hočem!«

»Koliko pripravljenih avijonov imamo sedaj?«

»Dvesto petdeset za prvo silo, gospodar! Tekom meseca pa se njih število pomnoži točno na tisoč.«

»In bodo vsi opremljeni s kristalopyrom?«

Eskande ponovno vzdihni v svojem skrivališču. Vendar se obvlada in napevja svoj sluh.

»Vsi, gospodar, in to zadostuje za uničenje polovice Angleške tekom šestih ur.«

»A imate rezerve?«

»Ne, gospodar!«

»Kako? Brez rezerv ne smemo biti. Če ta zlikovec ne bo hotel več delati, ostanemo brez kristalopyra; a v njem je vsa naša moč. Jaz se čudim, da ti še vedno nisi prodril v njegovo tajnost!« ga ostro zavrne radža.

»Poskušal sem neštetokrat, toda on nima nikakih zapiskov; celo formulo ima zapisano v glavi. Kadar dela, se zaklene. A njegov laboratorij ima železna vrata. Kakor hitro se vratom približam, on že ve za to. Ima neka vražja sredstva za lastno varnost. Nosil sem kristalopyr na analizo v Pariz, Berlin in London, seveda z vsemi merami opreznosti, da onega, ki bi mi o njem kaj določnega rekel, takoj ugrabim in odvedem sem. Toda noben učenjak mi ni mogel ničesar pojasniti. Vse bi zamogel, toda neznano mi je, v kaki tekočini pere Lamber to svojo

Priporočite svojim odjemalcem vedno:

- Elida Ideal milo
- Elida Citron - Cold-cream
- Elida Crème de chaque heure
- Elida Shampoo
- Elida zobna krema
- Elida Bath soap
- Elida Shaving Stick
- Elida Puder
- Elida Parfurn Ideal i Chypre

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIJEK III.

čudno materijo, da zadobi svoje strašne lastnosti. Nekoč mi je celo zagrozil, naj ne voham za njim, ker odide v tem slučju v beli svet.«

Umolkne za nekaj časa, potem pa vpraša tiho:

»Gospodar, ali naj ga izročimo mukam?«

»Ne more biti, vsaj za sedaj ne; jaz sem v svoji palači v Indiji uredil celo tovarno, boljše od te tukaj. A brez njega ne moremo nič. Nameravam ga odvesti s seboj tja. Pozovi ga!«

Zopet zavlada tišina, ker je Ravana odšel tiho kot mačka. Kmalu pa se zopet začujejo koraki in znova se razlegne melodijozni glas radže:

»Kaj je z vami, gospod Lamber? Da niste bolni?«

»Ako se za to res iskreno zanimate, svetlost, vam povem« odgovori slaboten, neprijetno in čudno zvoneč starikov glas.

»Recite samo!«

»Jaz pričenjam z obtožbo, svetlost, ker je vzrok moji bolezn: nezadovoljnost!

Ko sem vam prodal svojo iznajdbo in se zavezal izdelovati vam kristalopyr v vsaki množini, nisem vedel, v katere name- ne ga nameravate uporabljati.«

»Pa...?«

»Pa, ker sem sedaj to zvedel...«

»Od naše ujetnice, Žermene Lornijer,« pristavi radža s sladkim glasom, dočim Eskande jedva še diha.

»Od nje! In odločil sem se, da ne slu- žim več vašim zločinom. Zato morate pač računati s tem, da jaz odslej ne bom kristalopyra več izdeloval. Ne morem no- siti breme na vseh vaših žrtev.«

(Dalje prih.)

Oglasi v »Malem trgovcu« se naj- bolje rentirajo, ker ima med vsemi ti- soči naročnikov edino le resne kupce!

Motvoz Grosuplje

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Kar- lovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE IVAN JE LAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOCNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju :
Račune, pisemske papirje, memoran-
dume, cenike, naročilnice v blokih,
kuverte, etikete ter sploh vse komer-
cijelne tiskovine Vam dobavi hitro
in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana
Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552
Za večja naročila zahtevajte proračune!

„VINOCET“ Tovarna vinskega
kisa, d. z. o. z.

LJUBLJANA

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pri-
stnega
vina

Zahtevajte ponudbo

Tehnično in higijenično
najmoderneje urejena
kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1 a, II. nadstr.
Telefon šte. 2389.

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in ured- ništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.